EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.6.2014
COM(2014) 312 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění členskými státy rámcového rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení

OBSAH

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o provádění členskými státy rámcového rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení

1. Úvod 3
1.1 Cíl a oblast působnosti rámcového rozhodnutí 3
1.2 Ochranná opatření týkající se základních práv 4
1.3 Hlavní prvky rámcového rozhodnutí 4
1.4 Stav provedení ve vnitrostátním právu a důsledky neprovedení 5
2. Hodnocení provádění rámcového rozhodnutí členskými státy 6
2.1 Předběžné hodnocení obdržených prováděcích předpisů 6
2.2 Hodnocení vybraných klíčových ustanovení rámcového rozhodnutí 7
2.2.1 Definice odsouzení 7
2.2.2 Požadavky pro zohlednění cizozemských odsouzení 7
2.2.3 Rovnocenné právní účinky 8
2.2.3.1 Fáze před zahájením řízení 9
2.2.3.2 Fáze v průběhu řízení 9
2.2.3.3 Fáze výkonu odsouzení 10
2.2.4 Získání dostatečných údajů o předchozích odsouzeních 10
3. Závěr 11

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění členskými státy rámcového rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení

1. ÚVOD

1.1. Cíl a oblast působnosti rámcového rozhodnutí

Ve skutečném prostoru práva založeném na vzájemné důvěře podnikla Evropská unie kroky, aby bylo zajištěno, že jsou občané chráněni proti trestné činnosti v celé Evropské unii, a aby přitom také bylo zajištěno dodržování základních práv občanů, pokud se stanou účastníky trestního řízení, ať už jako oběti nebo obžalovaní.

V Evropské unii, kde se lidé mohou volně pohybovat a usazovat, tento cíl udržovat a rozvíjet skutečný evropský prostor práva vyžaduje, aby odsouzení osob, k nimž došlo v jednom členském státě, byla zohledňována v jiném členském státě, aby se předcházelo trestným činům v budoucnosti. Rovněž v případě spáchání dalšího trestného činu stejným pachatelem, by tento faktor chování, s výhradou zachování spravedlivého řízení, měl být zohledněn v rámci nového trestního řízení.

Je v zájmu účinného trestního soudnictví v Evropské unii, včetně ochrany obětí trestné činnosti, aby všechny členské státy měly k dispozici pravidla, na jejichž základě by mohly ve všech fázích trestního řízení zohlednit, zda daná osoba spáchala trestný čin poprvé nebo již byla odsouzena v jiném členském státě. Schopnost posoudit kriminální minulost pachatele má zásadní význam pro účinné vedení nového trestního řízení, především pro zajištění informovaných rozhodnutí o vyšetřovací vazbě nebo kauci a pro zajištění, aby byly při ukládání trestu k dispozici úplné informace.

V této souvislosti bylo přijato rámcové rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení. Toto rámcové rozhodnutí umožňuje soudním orgánům v jednom členském státě zohlednit pravomocné trestní rozsudky vydané soudy v jiných členských státech. Rozhodnutí stanoví podmínky, za kterých jsou při trestním řízení vůči určité osobě uvedenými orgány zohledněna předchozí odsouzení, která byla vydána proti této osobě za jiné skutky v jiných členských státech. V rámci nového trestního řízení musí členské státy zajistit, aby předchozí odsouzení v jiném členském státě byla náležitě zohledněna podle stejných pravidel jako předchozí odsouzení na vnitrostátní úrovni.

Toto rámcové rozhodnutí nahrazuje ustanovení článku 56 Úmluvy Rady Evropy ze dne 28. května 1970 o mezinárodní platnosti trestních rozsudků[1] týkající se zohlednění rozsudků v trestních věcech, a to ve vztazích mezi členskými státy, které

[1] http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?CL=ENG&CM=1&NT=070. Tuto úmluvu ratifikovalo jedenáct členských států EU: AT, BE, BG, CY, DK, EE, LT, LV, NL, RO a ES.

jsou stranami této úmluvy. Informace týkající se předchozích odsouzení lze získat prostřednictvím systému EU pro výměnu informací z rejstříku trestů (ECRIS).[2]

Účelem této zprávy je poskytnout předběžné hodnocení vnitrostátních prováděcích předpisů, které již Komise obdržela.

Od 1. prosince 2014, kdy uplyne pětileté přechodné období Lisabonské smlouvy, se plně použijí soudní pravomoci Soudního dvora a pravomoc Komise zahájit řízení o nesplnění povinnosti, pokud jde o předlisabonské *acquis* EU v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce.

1.2. Záruky týkající se základních práv

Jak stanoví čl. 1 odst. 2 a 12. bod odůvodnění toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává základní právní zásady uznávané článkem 6 Smlouvy o Evropské unii a vyjádřené v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „listina“).

V této souvislosti některé členské státy ve svých prováděcích předpisech výslovně odkazují na zachovávání základních práv a základních právních zásad práva Evropské unie při zohledňování předchozích odsouzení v rámci nového trestního řízení. V některých členských státech je zohlednění odsouzení vyloučeno v případech, kdy existují přiměřené důvody předpokládat, že by tím došlo k porušení svobody nebo práva osoby odsouzené v jiném členském státě. Členské státy případně stanoví v prováděcím předpisu výslovný požadavek, že by předchozí odsouzení mělo být v souladu s právem na spravedlivý proces ve smyslu článku 6 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „EÚLP“) (AT, DE, PL).

1.3. Hlavní prvky rámcového rozhodnutí

Cílem tohoto rámcového rozhodnutí je zajistit, aby vnitrostátní odsouzení a odsouzení z jiných členských států měla podobné právní účinky. Podle článku 2 rámcového rozhodnutí je odsouzení definováno jako „jakékoli pravomocné rozhodnutí trestního soudu, kterým se osoba uznává vinnou ze spáchání trestného činu“.

Článek 3 je klíčovým ustanovením rámcového rozhodnutí. Uvedený článek vychází ze zásady prosté asimilace odsouzení a v zásadě stanoví, že právní účinky cizozemských odsouzení musí být rovnocenné právnímu účinku vnitrostátních odsouzení („zásada rovnocennosti“) podle vnitrostátního práva.

To znamená, že existuje povinnost zohlednit cizozemská odsouzení, která má být prováděna v souladu s vnitrostátním právem (členské státy by měly cizozemská odsouzení zohledňovat pouze do té míry, do které by byla zohledněna vnitrostátní odsouzení).

---

[2] Rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:093:0023:0032:CS:PDF. Rozhodnutí Rady 2009/316/SVV ze dne 6. dubna 2009 o zřízení Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS) podle článku 11 rámcového rozhodnutí 2009/315/SVV: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:093:0033:0048:CS:PDF.

Předchozí odsouzení se mají zohledňovat ve fázi před zahájením řízení, v průběhu řízení a při výkonu odsouzení (čl. 3 odst. 2). Patřičná pozornost by měla být věnována předchozím odsouzením zejména ve vztahu k použitelným procesním pravidlům týkajícím se:

zajišťovací vazby;

kvalifikace trestného činu;

druhu a výměry uloženého trestu;

výkonu rozhodnutí.

Pokud členský stát provádějící nové řízení zohlední předchozí odsouzení, nesmí to mít za následek zasahování do předchozích odsouzení, jejich zrušení nebo přezkum. Pokud jde o stanovení trestu v rámci nového trestního řízení, rámcové rozhodnutí stanoví výjimky z obecného pravidla.

V případě, že předchozí odsouzení nebylo vydáno nebo zcela vykonáno před spácháním trestného činu, pro který je vedeno nové řízení, toto rámcové nařízení nezakládá povinnost členských států uplatnit své vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů, pokud by použití vnitrostátních právních předpisů na předchozí cizozemská odsouzení omezilo soudce při ukládání trestu.

Kromě toho 8. a 9. bod odůvodnění, které je třeba číst ve světle čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí, poskytují v tomto ohledu určité vodítko tím, že zdůrazňují přiměřenost výměry trestu osobním okolnostem pachatele. Je zajímavé, že žádné prováděcí opatření členského státu neodkazuje na 8. bod odůvodnění, který stanoví, že je-li v průběhu trestního řízení v členském státě k dispozici informace o předchozím odsouzení v jiném členském státě, mělo by se v co největší možné míře zabránit tomu, aby se s dotyčnou osobou zacházelo méně příznivě, než kdyby předchozí odsouzení bylo vnitrostátním odsouzením.

Ustanovení čl. 3 odst. 1 a 2 pojednávají o obecných zásadách trestního práva a postupech stanovených například v trestních zákonících, podle nichž se při novém trestním řízení zohledňuje cizozemské odsouzení v jiném členském státě. Provádění čl. 3 odst. 4 a 5 musí být posuzováno ve světle zásad vnitrostátního trestního práva a postupů týkajících se konkrétně ukládání trestů (např. souhrnné tresty).

1.4. Stav provedení ve vnitrostátním právu a důsledky neprovedení

Do doby, kdy byla tato zpráva vypracována, obdržela Komise oznámení o vnitrostátních prováděcích předpisech od těchto 22 členských států: **AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, FI, FR, HU, HR, IE, LU, LV, NL, PL, RO, SE, SI, SK** a **UK**.

Více než tři roky po datu pro provedení neoznámilo opatření provádějící povinnosti tohoto rámcového rozhodnutí šest členských států: **BE, ES, IT, LT, MT** a **PT**.

Čtyři členské státy (**BE, ES, LT, MT**) informovaly Komisi o tom, že příslušná prováděcí opatření na vnitrostátní úrovni právě připravují. Ani jeden z těchto členských států však do dubna 2014 tato opatření nepřijal a Komisi neinformoval.

V příloze se nachází tabulka o stavu provádění rámcového rozhodnutí.

Rámcová rozhodnutí musí členské státy provést stejně jako v případě jakéhokoli jiného prvku *acquis* EU. Rámcová rozhodnutí jsou ze své povahy pro členské státy závazná, pokud jde o výsledek, kterého má být dosaženo, ale volba formy a způsobu provedení je záležitostí vnitrostátních orgánů. Rámcová rozhodnutí nemají přímý účinek. Ve vztahu k rámcovým rozhodnutím přijatým podle hlavy VI bývalé Smlouvy o Evropské unii je však zásada konformního výkladu závazná.

Třebaže neprovedení v jednom členském státě nemá přímé důsledky pro ostatní členské státy, v zájmu spravedlnosti je nadále důležité, aby soud v jednom členském státě byl schopen zohlednit pravomocné trestní rozsudky vydané soudy v jiných členských státech. Tento přístup je podporován systémem EU pro výměnu informací z rejstříku trestů (ECRIS), který zajišťuje efektivní předávání informací o odsouzeních státních příslušníků členských států jinými členskými státy. Správné uplatňování zásady rovnocennosti a potřeba zajistit, aby právní účinky cizozemských odsouzení byly v zásadě rovnocenné právním účinkům vnitrostátních odsouzení, jsou důležitou součástí evropského prostoru práva.

2. HODNOCENÍ PROVÁDĚNÍ RÁMCOVÉHO ROZHODNUTÍ ČLENSKÝMI STÁTY

2.1. Předběžné hodnocení obdržených prováděcích předpisů

Tato zpráva posuzuje rozsah, v jakém členské státy přijaly opatření nezbytná k dosažení souladu s rámcovým rozhodnutím. Při posuzování úrovně provedení tohoto nástroje ve vnitrostátním trestním právu se Komise zaměřuje zejména povinnosti podle článku 3, totiž že byla zásada rovnocennosti řádně zavedena a právní účinky předchozích odsouzení byly ve vnitrostátních systémech trestního soudnictví v souladu s vnitrostátními právními předpisy přisuzovány cizozemským předchozím odsouzením.

Obecně si členské státy zvolily většinou podobný přístup pro provedení rámcového rozhodnutí do jejich vnitrostátních právních předpisů a trestního práva. Většina členských států pouze musela změnit své vnitrostátní právní předpisy upravující tuto otázku, zatímco několik členských států přijalo jako prováděcí nástroje samostatné prováděcí akty.

Provádění rámcového rozhodnutí brání skutečnost, že šest členských států svou povinnost vyplývající z rámcového rozhodnutí dosud nesplnilo.

2.2. Hodnocení vybraných klíčových ustanovení rámcového rozhodnutí

2.2.1. Definice odsouzení

Ne všechny členské státy formálně provedly definici „odsouzení“ jako „jakékoli pravomocné rozhodnutí trestního soudu, kterým se osoba uznává vinnou ze spáchání trestného činu“. Některé členské státy (AT, BG, DK, EL, FR, IE, LU, LV, RO, SE, SI, SK a UK) nestanovily výslovnou definici toho, co považují za „odsouzení“ pro účely uvedeného rámcového rozhodnutí. Tyto členské státy však uplatňují obecné zásady a definice svého trestního práva. Například LV a RO místo výslovného definování předchozích odsouzení pouze odkazovaly na „recidivu“.

Nepřesné použití definice „předchozího odsouzení“ může vést k rozdílům v oblasti působnosti uvedeného rámcového rozhodnutí – konkrétně pokud jde o pravomocná rozhodnutí – a v důsledku toho způsobuje pro osoby nedostatek právní jistoty. Navíc

požadavek uvedeného rámcového rozhodnutí, podle nějž mají být zohledněna pouze „pravomocná“ rozhodnutí, je třeba vidět i ve světle záruk procesních práv podezřelých a obviněných osob v trestním řízení v celé Unii. Uvedené rámcové rozhodnutí omezením oblasti působnosti pouze na pravomocná rozhodnutí plně ctí a podporuje zásadu presumpce neviny, která je ústředním bodem ochrany základních procesních práv v trestním řízení.

Právní předpisy ve FI a UK výslovně zahrnují nepodmíněné tresty odnětí svobody, uložení obecně prospěšných prací, pokuty nebo rovnocenné sankce jako typ rozhodnutí, která mají být považována za „podmínky, za kterých se předchozí odsouzení zohledňují.“

DK, FI, HR, LU, LV, SE a SI žádné další požadavky pro zohlednění předchozích odsouzení nestanovily. V uvedených členských státech mohou soudy jednoduše přikládat odsouzením v trestním řízení v jiném členském státě stejnou váhu jako odsouzením ve svém státě (zásada uvážení soudu). Tento přístup lze považovat za „příznivý pro vzájemné uznávání“, neboť odráží pevnou důvěru v pravomocná odsouzení a systémy rejstříků trestů v jiných členských státech.

2.2.2. Požadavky pro zohlednění cizozemských odsouzení

Ve většině členských států (AT, BG, CZ, CY, EL, FR, HU, NL, PL, RO, SK a UK) musí příslušné orgány při zohledňování předchozích odsouzení v jednotlivých případech uplatňovat požadavek oboustranné trestnosti (jak vyžadují jejich prováděcí právní předpisy a opatření). To znamená, že soudy mohou zohlednit předchozí odsouzení pouze tehdy, pokud bylo založeno na trestném činu, který je uznávaný a trestný podle práva uvedeného členského státu.

Použití ověření oboustranné trestnosti je podle rámcového rozhodnutí oprávněné, neboť pouze po státech požaduje, aby „zohlednily“ odsouzení vydaná v jiném členském státě ve stejném rozsahu jako předchozí odsouzení na vnitrostátní úrovni a aby „jim byly přisuzovány stejné právní účinky“. Pokud tedy některé činy, na nichž je předchozí odsouzení založeno, nejsou v některém členském státě trestné, nebudou jim soudy moci „přisuzovat stejné právní účinky“, neboť by žádné právní účinky vůbec neexistovaly, pokud by se jednalo o čistě vnitrostátní věc.[3]

Znění maďarského právního zákona se v tomto ohledu mírně odlišuje: uložené tresty nebo opatření vyplývající z rozhodnutí cizozemského soudu „nesmí být v rozporu s maďarským právem“. Nizozemský zákon používá pojem „obdobné trestné činy“. Nizozemský zákon stanoví, že obdobný trestný čin může být trestným činem podle cizího zákona, „který může být formulován odlišně, avšak jeho cílem je ochrana stejných právních zájmů, a tedy patří do stejné kategorie trestných činů jako nizozemský trestný čin, jehož se ustanovení o opětovném spáchání trestného činu týká“. Na rozdíl od tohoto přístupu některé členské státy zvolily přístup založený na právní kvalifikaci, jak tomu je v případě Francie. Při posuzování hlediska oboustranné trestnosti předchozích odsouzení je kvalifikace skutečností určována ve vztahu k trestným činům definovaným na základě francouzského práva a tresty budou poměřovány podle rovnocenných francouzských trestů, které předepisuje francouzské právo. Slovenské právní předpisy vyžadují, aby oboustranná trestnost nebo rozhodnutí soudů jiných členských států v trestních věcech mohly být

[3] Viz též 6. bod odůvodnění rámcového rozhodnutí.

vykonány nebo měly stejné právní účinky na Slovensku pouze tehdy, pokud to stanovení mezinárodní smlouva nebo právní akt.

Některé členské státy stanovily vedle požadavku oboustranné trestnosti více podmínek, které musí být splněny. Příkladem je povinnost, že kromě oboustranné trestnosti musí být k dispozici dostatek informací o předchozím odsouzení (CY, PL).[4] Polské vnitrostátní právní předpisy stanoví, že předchozí odsouzení nemůže být zohledněno, pokud záležitost podléhá upuštění od výkonu trestu majícímu sílu amnestie nebo milosti (PL).

Slovensko dodává, že zohlednění předchozích odsouzení je rovněž možné tehdy, pokud má stát tuto povinnost na základě mezinárodní smlouvy, jíž je stranou. V Irsku musí mít obžalovaný, když je konfrontován s (jinými než) vnitrostátními odsouzeními, možnost přiznat nebo popřít každé předchozí odsouzení. Pokud se při soudním řízení spoléhá na předchozí odsouzení pro „jakýkoli účel", musí být buď prokázána zákonnými důkazy, nebo je musí výslovně přiznat obviněný.

Maďarsko podrobuje cizozemská odsouzení rozsáhlému postupu uznávání předtím, než mohou být zohledněna. Začlenění dodatečných požadavků pro zohlednění cizozemských odsouzení by mělo být přiměřené cílům uvedeného rámcového rozhodnutí.

2.2.3. Rovnocenné právní účinky

O právních souvislostech tohoto hlediska uvedeného rámcového rozhodnutí pojednává oddíl 1.3 Hlavní prvky rámcového rozhodnutí. Soulad s pravidlem, že právní účinky, které se přisuzují cizozemským předchozím odsouzením, jsou rovnocenné právním účinkům, které se přisuzují předchozím vnitrostátním odsouzením v souladu s vnitrostátním právem, je přinejlepším neprůkazný. Devět členských států neposkytuje žádné průkazné informace o souladu s tímto pravidlem. Z obdržených oznámení vyplývá, že devět členských států (BG, CZ, EE, HU, FR, LU, PL, RO a SK) se zaměřilo pouze na uplatňování zásady rovnocennosti (čl. 3 odst. 1), ale nestanovilo žádné další podrobnosti o druzích právních účinků, které přisuzují předchozím cizozemským odsouzením, a o tom, v jaké fázi řízení (fáze před zahájením řízení, v průběhu řízení a při výkonu odsouzení) se tyto účinky uplatní ve jejich vnitrostátním systému trestního soudnictví (čl. 3 odst. 2).

Informace o vnitrostátních právních systémech a o důsledcích, které se přisuzují předchozím odsouzením, by měly být k dispozici všem členským státům a zvláště obžalovaným, aby se posílila zásada právní jistoty a vzájemná důvěra.

Podle uvedeného předběžném posouzení se oznámení třinácti členských států (AT, CY, DE, DK, FI, EL, HR, IE, LV, NL, SE, SI a UK) o provádění tohoto rámcového rozhodnutí zabývala všemi důležitými prvky uvedeného rámcového rozhodnutí (např. zásadou rovnocennosti a právními účinky).

[4] Kyperský zákon stanoví, co se považuje za „dostatečné informace" – například jméno a příjmení, datum a místo narození osoby, vůči níž bylo odsouzení vydáno; datum odsouzení, název soudu a datum, kdy se rozhodnutí stalo pravomocným; informace o trestném činu vedoucím k odsouzení a konkrétně datum spáchání trestného činu, název a právní definici trestného činu a odkazy na použitá ustanovení právních předpisů; informace o obsahu odsouzení a hlavně o trestném činu, případné doplňující sankce, bezpečnostní opatření a následná rozhodnutí pozměňující výkon odsouzení.

2.2.3.1. Fáze před zahájením řízení

V některých členských státech se předchozí odsouzení mohou zohledňovat v trestních řízení již ve fázi před zahájením řízení. V HR mohou být údaje v rejstřících trestů a ostatní údaje o odsouzeních za spáchání trestných činů považovány za nejnovější důkazy před vyšetřováním obžalovaného po dokončení shromažďování důkazů. Švédský zákon stanoví, že trestná činnost je významná pro rozhodnutí o vyšetřování před uložením trestu.

Řecko uvedlo, že se rozhodnutí soudu zohledňuje ve všech fázích trestních řízení, bez ohledu na to, zda se jedná o rozhodnutí řeckého nebo cizozemského soudu, např. také pro stanovení recidivy.

V některých členských státech může předchozí odsouzení ovlivnit rozhodnutí o vyšetřovací vazbě – může být zohledněno jako hledisko v pravomoci soudu odmítnout propuštění na kauci, pokud je žadatel obviněn ze spáchání zločinu (IE), nebo může být nařízeno vzetí do vyšetřovací vazby, pokud byl podezřelý v posledních letech odsouzen (AT, EL, NL, SE). Další možností je zohlednit předchozí odsouzení v trestním řízení jako součást zásady oportunity.[5] (SE, SI)

Komise se domnívá, že pokud členské státy zohledňují předchozí odsouzení jako hledisko při rozhodování o vyšetřovací vazbě, měla by být spojitost mezi kritérii stanovenými v rámcovém rozhodnutí a kritérii stanovenými ve vnitrostátních právních předpisech, která se při tomto rozhodnutí o vyšetřovací vazbě použijí, přísně posuzována ve světle příslušných doporučení Rady Evropy[6] a judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Důvody pro rozhodnutí o vyšetřovací vazbě by měly být jasně vysvětleny s ohledem na danou věc a nesmí být založeny pouze na skutečnosti, že již daná osoba byla dříve odsouzena.

2.2.3.2. Fáze v průběhu řízení

V mnoha členských státech (AT, CY, DE, DK, HR, HU, IE, LV, NL, SE, SI a UK) se předchozí odsouzení zohledňují při rozhodování o druhu, úrovni a rozsahu trestu/sankce, například jako rozhodující faktor při rozhodování o stupni zavinění (HR), účelu trestu (HR), nebo zda existují přitěžující okolnosti (DK, LV, UK).

Ve Švédsku předchozí soudní řízení vylučují uložení podmíněného trestu. Dánské a švédské právní předpisy rovněž berou v úvahu, že má-li být předchozí odsouzení považováno za přitěžující okolnost, měl by trestný čin, za který byla daná osoba odsouzena, být relevantní pro trestný čin, který je právě projednáván. Slovinský vnitrostátní právní předpisy stanoví, že pro posouzení přísnosti trestu musí soud zejména posoudit, zda byl druh dřívějšího trestného činu stejný jako druh nového trestného činu, zda byly oba trestné činy spáchány se stejným motivem a kolik času uplynulo od doby, kdy byl předchozí trest vykonán, prominut nebo promlčen.

Někdy členské státy zohledňují, kolik času uplynulo od doby, kdy bylo předchozí trest uložen, vykonán, prominut nebo promlčen (DK, NL, SE, SI). Je také možné, že

---

[5] Tato zásada s sebou nese diskreční pravomoc státního zástupce rozhodovat o pokračování trestního stíhání v dané věci nebo o zastavení řízení.

[6] Viz také usnesení Rady Evropy (65) 11 (přijato náměstky ministrů dne 9. dubna 1965): https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=582145&SecMode=1&DocId=626216&Usage=2.

se předchozí odsouzení zohlední, když soud vydá příkaz, jehož cílem je zajistit přítomnost obviněného nebo zamezit riziku opakování trestné činnosti, zejména rozhodnutí nařídit vazbu nebo alternativní opatření k zajištění přítomnosti obviněného (SI).

Další možností je, že předchozí odsouzení ovlivňuje právní kvalifikaci trestného činu podle trestního zákoníku (HU, NL, UK), například při posuzování závažnosti trestného činu (UK).

2.2.3.3. Fáze výkonu odsouzení

V některých členských státech (DE, HR, NL a SE) se zohledňují předchozí odsouzení v průběhu výkonu odsouzení. Je například možné zohlednit předchozí odsouzení v průběhu rozhodování o probaci (DE, SE) nebo o podmíněném předčasném propuštění (DE) nebo v případě, že je odklad výkonu trestu nebo trestu odnětí svobody zrušen (AT, DE). V některých zemích musí soudy zvážit předchozí odsouzení při rozhodování o tom, zda má být odsouzený umístěn do oddělení se zvýšenou ostrahou (SE) nebo do zařízení pro notorické recidivisty (NL). Často se uvádí, že soudy zruší odklad výkonu trestu nebo trestu odnětí svobody, pokud pachatel spáchá trestný čin během zkušební doby (DE, SE). Švédsko rovněž zohledňuje předchozí odsouzení při rozhodování o zmírnění doživotního trestu odnětí svobody na trest odnětí svobody na určitou dobu.

2.2.4. Získání dostatečných údajů o předchozích odsouzeních

Některé členské státy také informovaly Komisi o vnitrostátních právních předpisech nebo vnitřních pravidlech týkajících se uspořádání svých vnitrostátních rejstříků trestů (EE, HU a LV).

Na systém EU pro výměnu informací z rejstříku trestů (ECRIS) odkazovaly pouze dva členské státy (EE, IE). To může být způsobeno tím, že systém ECRIS v době přijetí uvedeného rámcového rozhodnutí nebyl ještě zaveden. Členské státy začaly využívat ECRIS v dubnu 2012 a v současnosti využívají systém ECRIS pro výměnu informací týkajících se rejstříků trestů ústřední orgány 25 členských států. Systém ECRIS podporuje řádné provádění rámcového rozhodnutí. Dosud vzájemně nepropojuje všechny ústřední orgány.

3. ZÁVĚR

- Uvedené rámcové rozhodnutí stanoví základní zásadu rovnocennosti cizozemských a vnitrostátních odsouzení v průběhu nového trestního řízení. Potvrzuje zásadu, podle níž by odsouzení vydaná v jiných členských státech měla mít v určitém členském státě stejné účinky jako odsouzení vydaná jeho vlastními soudy v souladu s vnitrostátními právními předpisy bez ohledu na to, zda vnitrostátní právo považuje tyto účinky za skutkové nebo spadající do oblasti procesního nebo hmotného práva. V 5. bodě odůvodnění rámcového rozhodnutí se uvádí, že „rámcové rozhodnutí neusiluje o sjednocení účinků, které různé vnitrostátní právní předpisy přisuzují existenci předchozích odsouzení, a povinnost zohlednit předchozí odsouzení vydaná v jiných

členských státech existuje pouze tehdy, pokud se předchozí vnitrostátní odsouzení zohledňují podle vnitrostátních právních předpisů.“

Rámcové rozhodnutí má značnou přidanou hodnotu při podpoře vzájemné důvěry v trestněprávní předpisy a soudní rozhodnutí v evropském prostoru práva, jelikož podporuje soudní praxi, kdy se předchozí odsouzení v jiném členském státu v zásadě zohledňují.

- Ačkoli uznáváme úsilí, jež vyvinulo 22 členských států, které dosud uvedené rámcové rozhodnutí provedly, úroveň souladu s duchem a literou rámcového rozhodnutí se značně liší. Zdá se, že vnitrostátní prováděcí předpisy obdržené od třinácti členských států (AT, CY, DE, DK, EL, FI, HR, IE, LV, NL, SE, SI a UK) jsou obecně uspokojivé.
- Zbývajících devět členských států, které Komisi předaly oznámení, neposkytlo žádné průkazné informace, pokud jde o provedení právních účinků přisuzovaných předchozím cizozemských odsouzením ve svém vnitrostátním systému trestního soudnictví. Úroveň souladu uvedených členských států, pokud jde tuto otázku, nelze posoudit.
- Neprovedení nebo částečné a neúplné provedení tohoto rámcového rozhodnutí brání účinnému fungování evropského prostoru práva. To navíc může mařit legitimní očekávání občanů EU, kteří pak nemohou využívat výhod tohoto nástroje zaměřeného na snížení recidivy pachatelů trestné činnosti.
- Opožděné provedení je politováníhodné, jelikož uvedené rámcové rozhodnutí by mohlo zvýšit účinnost řízení trestního soudnictví zavedením právních nástrojů pro posouzení trestní minulosti pachatele, a následně pro ochranu obětí.
- Komise bude nadále i pečlivě sledovat, jak členské státy dodržují všechny požadavky rámcového rozhodnutí. Zejména bude zkoumat, zda členské státy řádně uplatňují zásadu rovnocennosti a zda jsou právní účinky cizozemských odsouzení v systému trestního soudnictví členského státu v zásadě rovnocenné právním účinkům vnitrostátních odsouzení.
- Pro všechny členské státy je nanejvýš důležité, aby tuto zprávu zvážily a poskytly Komisi všechny další důležité informace za účelem splnění svých povinností vyplývající ze Smlouvy. Komise dále nabádá ty členské státy, které signalizovaly, že připravují příslušné právní předpisy, aby je přijaly a oznámily tato vnitrostátní opatření co nejdříve. Komise naléhá na ty členské státy, které tak zatím neučinily, aby urychleně podnikly kroky k provedení uvedeného rámcového rozhodnutí v co největším rozsahu. Dále vyzývá ty členské státy, které rámcová rozhodnutí provedly nesprávně, aby je revidovaly a sladily své vnitrostátní prováděcí předpisy s ustanoveními uvedeného rámcového rozhodnutí.